

ЦІНА СТОЛИЧНОЇ ВЛАДИ

Інформаційно-аналітичний бюлетень Фондації «Відкрите суспільство»
з виконання проекту дослідження і контролю результативності
міських бюджетних програм міста Києва

Адреса: 04070, Київ, вул. Братська, 6, оф. 402

Тел/факс: (044) 425-77-09

E-mail: info@osf.kiev.ua

ТЕМА

ЗА ЯКИМИ ПРАВИЛАМИ

ВИПУСКУ:

**РОЗПОДІЛЯЮТЬСЯ СІМ МІЛЬЯРДІВ
ГРИВЕНЬ КИЇВСЬКОЇ ГРОМАДИ?!!**

КИЇВСЬКА МІСЬКА РАДА
IV сесія VI скликання

РІШЕННЯ

від 29 жовтня 2009 року N 520/2589

Леся ШЕВЧЕНКО,
президент Фондації «Відкрите суспільство»

Сталий розвиток місцевих громад та повноцінна реалізація їхніх інтересів неможливі без умілого розпорядження головним ресурсом – їхнім колективним багатством: бюджетними коштами і комунальним майном. Важливою є не лише кількість існуючих ресурсів, а насамперед – уміння місцевої влади ними ефективно розпорядитися для загальних потреб місцевої громади. А отже, прозора і відкрита бюджетна політика та безпосередня участь громади у її розробленні і здійсненні виступають головним рушієм місцевого розвитку, покращення якості життя людей на територіях їх проживання.

На жаль, у столиці нашої держави процедури розподілу бюджетних коштів у рамках виконання міських бюджетних програм залишаються непрозорими.

За результатами проведеного аналізу ми бачимо, що в місті Києві практично відсутні реальні можливості участі громади столиці і неурядових організацій у діючій міській політиці планування, розроблення та виконання цільових бюджетних програм.

Головною темою цього випуску нашого бюлетеня є публічний аналіз діючого у місті Києві порядку розроблення, затвердження і виконання міських цільових бюджетних програм. Оскільки на виконання таких програм витрачається 7 млрд. грн., третина столичного бюджету, – підвищення рівня прозорості і ефективності цього напряму бюджетної політики має важливе значення для її узгодження з інтересами і потребами громади міста Києва.

Фондація «Відкрите суспільство» – офіційний учасник
Всесвітнього Руху громадянського суспільства по забезпеченню відкритості,
громадянської участі та підзвітності бюджетів

Make
budgets
public
now

Інформаційно-аналітичний бюлетень «Ціна столичної влади» видається
Фондацією «Відкрите суспільство» у рамках виконання проекту «Розробка
пропозицій до публічних політик щодо бюджету міста Києва», що
здійснюється за фінансової підтримки Міжнародного фонду «Відродження»

міжнародний фонд
Відродження
INTERNATIONAL RENAISSANCE FOUNDATION

ДІЗНАЄМОСЯ ЦІНУ ВЛАДИ – ЛІКВІДУЄМО ДЖЕРЕЛО КОРУПЦІЇ –
СТАНЕМО СПРАВЖНІМИ ГРОМАДЯНАМИ – ДЕ-ЮРЕ І ДЕ-ФАКТО

КУДИ «ІДУТЬ» ГРОШІ КИЯН?!

Фундація «Відкрите суспільство» відстежує бюджетну політику міської влади столиці та запрошує до співробітництва усіх зацікавлених партнерів

Всупереч вимогам законодавства влада міста Києва систематично не звітує перед громадою столиці про виконання міського бюджету та про поточні і кінцеві результати виконання міських цільових бюджетних програм.

Фундація «Відкрите суспільство» приділяє особливу увагу підвищенню рівня прозорості і відкритості бюджетної політики столиці, яка має стати взірцем ефективності витрачання бюджетних коштів для інших міст України.

Впродовж 2010-2012 років Фундація «Відкрите суспільство» здійснювала трьохрічний моніторинг бюджетного процесу на рівні міста Києва, результати якого визнано одним з кращих аналітично-дорадчих продуктів у цій сфері.

Сьогодні Фундація виконує проект дослідження процедур підготовки і виконання міських цільових бюджетних програм на прикладі виконання Київської міської програми сприяння розвитку малого та середнього підприємництва на 2011-2012 роки. Наступний випуск нашого бюлетеня «Ціна столичної влади» буде присвячено питанням створення в рамках цієї бюджетної програми сприятливих умов для реалізації підприємницьких ініціатив та ведення бізнесу в місті Києві. Ми проведемо аналіз ефективності політики у цій сфері та будемо публічно обговорювати усі проблемні питання з асоціаціями підприємців столиці та іншими зацікавленими організаціями.

ПУЛЬС СТОЛИЧНОГО БЮДЖЕТУ: ЦИФРИ І ФАКТИ

Загальні обсяги надходжень до бюджету міста Києва впродовж 2012 році становили 21,1 млрд грн, тоді як обсяги видатків сягнули 23,8 млрд грн. Отже, **дефіцит столичного бюджету-2012 зафіксовано на рівні 11,3% або 2,7 млрд грн.**

Зростання обсягів доходів міського бюджету Києва порівняно з попереднім 2011 роком було досягнуто, передусім, за рахунок збільшення офіційних трансфертів з державного бюджету на рівні 5,1 млрд грн., а також надходжень від плати за податок на доходи фізичних осіб (+0,9 млрд грн.) та єдиного податку (+0,4 млрд грн.).

За минулий рік видатки на культуру і мистецтво було профінансовано лише на 96,0%, освіту - на 94,7%, охорону здоров'я – на 94,1%, соціальний захист і соціальне забезпечення – на 88,8% тощо. **Загалом ці чотири соціально значущі сфери життєдіяльності громади міста Києва впродовж 2012 року не доотримали майже 0,8 млрд грн. від запланованих показників їх бюджетного забезпечення.**

ЯК РОЗПОДІЛЯЮТЬСЯ СІМ МІЛЬЯРДІВ ГРИВЕНЬ ГРОМАДИ МІСТА КИЄВА

схема діючого у місті Києві Порядку розроблення, затвердження і виконання міських бюджетних цільових програм та місце у ній для територіальної громади столиці

чинний Порядок регулюється рішенням Київради від 29.10.2009 р. №520/2589 та наказом Мін'економіки від 04.12.2006 р. №367

ЕТАП 1. ІНІЦІЮВАННЯ ПРОГРАМИ

Київрада

депутати Київради

КМДА, структурні підрозділи

районні у м. Києві адміністрації

комунальні підприємства

**МАЮТЬ ПРАВО
ІНІЦІЮВАТИ**

Громада міста Києва в особі організацій, що представляють її інтереси, **позбавлена права не лише ініціювати міські бюджетні програми з метою задоволення своїх потреб, а й брати участь у їх підготовці.** Тобто громада столиці взагалі не може впливати на визначення конкретних способів використання зароблених нею коштів столичного бюджету

Леся ШЕВЧЕНКО

президент Фондації «Відкрите суспільство»:

«Сьогодні столичну громаду практично повністю усунено від участі у формуванні бюджетної політики міста у сфері міських бюджетних програм

ЦІНА ПИТАННЯ

На виконання 28 міських бюджетних програм у бюджеті Києва на 2013 рік передбачено **6,6 млрд. грн.**, тобто третина бюджету столиці. Минулого року міською владою Києва завершено виконання 4-х бюджетних програм на загальну суму **370 млн. грн.** Але, не зважаючи на це, міська влада Києва не прозвітувала перед громадою про результати виконання цих бюджетних програм і про конкретні блага, створені для громади столиці за рахунок витрачених коштів київського бюджету

ЕТАП 2. РОЗРОБКА І ЕКСПЕРТИЗА ПРОЕКТУ ПРОГРАМИ

ГОТУЮТЬ ПРОЕКТ ПРОГРАМИ

замовник програми

визначений розробник програми

УЧАСТЬ ГРОМАДСЬКОСТІ У ПІДГОТОВЦІ

ЧІТКО НЕ ВИЗНАЧЕНА

передбачено лише, що

можуть утворюватися

групи за участі представників:

владних структур

бізнесових кіл

наукових і громадських організацій

політичних партій

Олександр БАБАНИН
керівник проекту

Головним замовником кожної міської бюджетної програми є громада міста. Адже цільова програма є головним інструментом реалізації її інтересів та задоволення її потреб з використанням коштів бюджету міської громади. Не зважаючи на це, ні в наказі Мін'економіки №367, ні в рішенні Київради №520/2589, не передбачено відкритих і прозорих процедур планування, підготовки та виконання міських бюджетних цільових програм за участю міської громади. Це – плідний ґрунт для зловживань, корупції та неефективного використання бюджетних коштів

Ярослав ГЛІБИЩУК
експерт
Фундації
«Відкрите суспільство»

Чинним порядком практично усі без винятку функції міської влади Києва, пов'язані із консультуванням з громадою міста при підготовці і виконанні міських бюджетних програм, повністю передано на власний розсуд окремих посадових осіб. Виходить так, що міська влада витрачає бюджетні кошти столичної громади і, при цьому, сама вирішує, - проводити чи не проводити їй хоча б формальні консультації із профільними неурядовими організаціями, що представляють інтереси міської громади у сферах виконання бюджетних програм. Не передбачено навіть обов'язкового оприлюднення проектів бюджетних програм, що стосуються інтересів і прав міської громади та вимагають суттєвих витрат з міського бюджету

КИЇВСЬКА МІСЬКА РАДА
III сесія VI скликання
РІШЕННЯ
від 18 червня 2009 року N 633/1689

Про затвердження Програми

експертизу:

- визначення результативних показників
- реальності та доцільності заходів

ЗДІЙСНЮЮТЬ ЕКСПЕРТИЗУ ПРОЕКТУ ПРОГРАМИ

департаменти КМДА з питань:

- економіки та інвестицій
- фінансів

УЧАСТЬ ГРОМАДСЬКОСТІ У ЕКСПЕРТИЗІ

НЕ ПЕРЕДБАЧЕНА

визначено лише, що до експертизи

можуть залучатися

наукові установи

ЕТАП 3. ПОГОДЖЕННЯ І ЗАТВЕРДЖЕННЯ ПРОГРАМИ

ЕТАП 4. КОНТРОЛЬ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ ПРОГРАМИ ТА ЗВІТНІСТЬ ПРО РЕЗУЛЬТАТИ ЇЇ ВИКОНАННЯ

КОНТРОЛЮЮТЬ

замовник (відповідальний виконавець) програми

виконання заходів і завдань програми

головний розпорядник

цільове та ефективне використання бюджетних коштів

ЗДІЙСНЮЄ МОНІТОРИНГ І КОНТРОЛЬ

департамент КМДА з питань економіки та інвестицій:

- узагальнює і аналізує звіти про поточне і остаточне виконання програм
- на підставі цього формує щорічний звіт про виконання програми соціально-економічного розвитку Києва

ОЦІНЮЮТЬ РЕЗУЛЬТАТИВНІСТЬ ПРОГРАМИ

замовник (відповідальний виконавець) програми

щорічна оцінка результатів виконання

УЧАСТЬ МІСЬКОЇ ГРОМАДИ (СПОЖИВАЧІВ РЕЗУЛЬТАТІВ ПРОГРАМИ) У КОНТРОЛІ ЕФЕКТИВНОСТІ ЇЇ ВИКОНАННЯ

ЗВІТУЮТЬ

замовник (відповідальний) виконавець програми

інформація про стан виконання програми – раз на півроку:
до 25 вересня (за півріччя), до 25 березня (за минулий рік)

департаменти КМДА з питань:

- економіки та інвестицій
- фінансів

заклучний звіт
про результати
виконання
програми

бюджетна комісія Київради

сесія Київради

НЕ ПЕРЕДБАЧЕНА

ПРОЦЕДУРА ОПРИЛЮДЕННЯ ПУБЛІЧНОГО ЗВІТУ ПЕРЕД ГРОМАДОЮ ПРО РЕЗУЛЬТАТИ ВИКОНАННЯ БЮДЖЕТНОЇ ПРОГРАМИ

надано право

замовнику (виконавцю) програми

фактично на власний розсуд визначати, чи необхідно:

- 1) розміщувати інформацію про основні досягнуті результати реалізації цільової бюджетної програми на веб-сайті Київської міської влади
- 2) публікувати таку інформацію у місцевій пресі

ЗАКОН УКРАЇНИ
Про доступ до публічної інформації

Не може бути обмежено доступ до інформації про розпорядження бюджетними коштами, у тому числі до копій відповідних документів, та про умови отримання цих коштів

Частина п'ята статті шостої Закону України «Про доступ до публічної інформації»

КИЇВСЬКА МІСЬКА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ОФІЦІЙНИЙ ІНТЕРНЕТ-ПОРТАЛ

ДОСТУП ДО ПУБЛІЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ

Андрій ЛЮБИЧ
експерт
Фундації
«Відкрите
суспільство»

На офіційному інтернет-порталі Київської міської державної адміністрації належним чином не забезпечено відкритий доступ до публічної інформації про стан і результати розпорядження бюджетними коштами у рамках виконання міських цільових програм

Відсутня у вільному доступі інформація про діючі на рівні міста Києва умови розроблення, затвердження і виконання міських цільових програм, а також про можливості і результати участі громадськості у здійсненні цього важливого напрямку муніципальної політики, зокрема, – неурядових організацій, що представляють інтереси міської громади Києва у окремих сферах підготовки і виконання цільових програм.

На офіційній інтернет-сторінці департаменту КМДА з питань економіки та інвестицій, що здійснює моніторинг виконання міських бюджетних програм, взагалі відсутня публічна інформація про поточні та виконані міські цільові програми. Не оприлюднюються також і офіційні звіти замовників (відповідальних виконавців) програм про основні результати виконання міських бюджетних цільових програм та стан ефективності використання бюджетних коштів.

На офіційних інтернет-сторінках підрозділів КМДА відсутня публічна інформація про міські бюджетні цільові програми, розпорядниками і замовниками яких вони виступають, а також публічна інформація про поточні і остаточні результати виконання таких програм та про стан розпорядження бюджетними коштами у рамках їх виконання за сферами компетенції функціональних підрозділів КМДА.

Не зважаючи на вимоги законодавства про доступ до публічної інформації, на офіційному інтернет-порталі Київської міської державної адміністрації не налагоджено навіть систематичного оприлюднення звітів про поточне і остаточне виконання міських бюджетних цільових програм. Не кажучи вже про оприлюднення і громадське обговорення проектів та концепцій міських цільових програм, як того вимагає закон про державні цільові програми. Практично відсутні інструменти впливу міської громади на політику міської влади у цій сфері. Громада міста Києва не обізнана про те, з якою ефективністю виконуються міські бюджетні цільові програми та які саме корисні результати і блага створюються за рахунок витрат третини міського бюджету столиці

Порядок розроблення, затвердження та виконання міських цільових програм у місті Києві, затверджений рішенням Київради від 29.10.2009 р. №520/2589, хоч і формально-декларативно, а все ж передбачає певну участь міської громади у здійсненні політики підготовки і виконання міських цільових програм. Зокрема, ним передбачено, що:

- 1) для забезпечення підготовки проектів міських цільових програм можуть утворюватися робочі групи за участі представників бізнесових кіл, наукових і громадських організацій (пункт 2.1 Порядку);
- 2) для проведення експертизи визначення розробником бюджетної програми її результативних показників, реальності (здійсненності) та доцільності запланованих заходів до участі у такій експертизі, що проводиться підрозділами КМДА з питань економіки та інвестицій і з питань фінансів, можуть залучатися, окрім представників влади, також і представники неурядових організацій, зокрема, – наукові установи (пункт 3.1 Порядку);
- 3) з метою широкого обговорення проект програми може розміщуватися на веб-порталі Київської міської влади (www.kmv.gov.ua), а в місцевій пресі можуть публікуватися інформаційні матеріали про проект програми (пункт 4.1 Порядку);
- 4) замовник (відповідальний виконавець) міської цільової програми у разі необхідності може розміщувати на веб-порталі Київської міської влади (www.kmv.gov.ua) або публікувати у місцевій пресі інформацію про основні досягнуті результати реалізації програми.

На підставі цього побудуємо індикатори оцінки відкритості бюджетної політики міської влади Києва та її спроможності вести відкритий діалог з міською громадою під час розроблення, виконання і оцінки результативності міських цільових програм. Сформульовані нижче запитання до міської влади Києва можуть використовуватися неурядовими організаціями для проведення незалежної експертизи відкритості і прозорості бюджетної політики міської влади Києва у сфері цільових бюджетних програм, а також доступності публічної інформації з питань міських цільових програм.

П'ЯТЬ ВІДКРИТИХ ЗАПИТАНЬ до влади міста Києва:

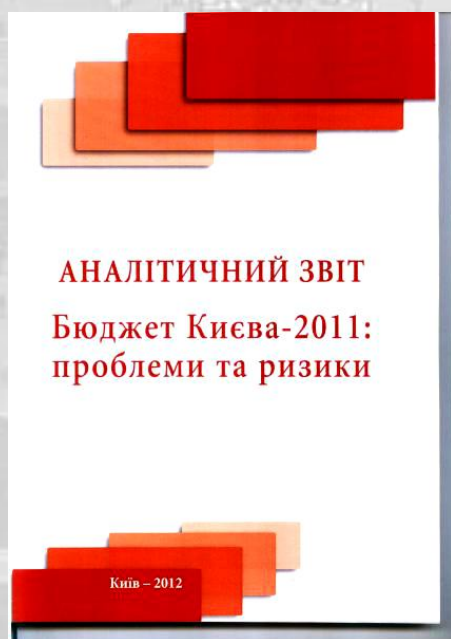
- 1 Для забезпечення підготовки яких саме проектів міських цільових програм створювалися робочі групи за участю наукових та громадських організацій?
- 2 Які саме наукові установи залучаються до проведення експертизи проектів міських цільових програм?
- 3 Які проекти міських цільових програм розміщувалися на веб-сайті Київської міської влади з метою громадського обговорення та в яких місцевих виданнях публікувалися інформаційні матеріали про такі проекти?
- 4 Які підсумки і результати проведених у такий спосіб громадських обговорень проектів міських цільових програм та яким чином і де вони задокументовані?
- 5 Скільки існує фактів розміщення на веб-сайті Київської міської влади або публікації у пресі інформації про основні досягнуті результати реалізації міських бюджетних цільових програм у місті Києві?

Фундація «Відкрите суспільство» – громадська недержавна організація, заснована в квітні 2001 року. Головні цілі Фундації – сприяння побудові відкритого громадянського суспільства шляхом участі у розвитку політичної та правової культури, парламентаризму, сприяння політичної структуризації суспільства, підтримці свободи слова

У грудні 2012 року Фундація «Відкрите суспільство» підписала Дар-ес-Саламську декларацію щодо забезпечення бюджетної прозорості та приєдналася до Всесвітнього Руху громадянського суспільства по забезпеченню відкритості, громадянської участі та підзвітності бюджетів

Усвідомлюючи першочерговість прозорості та підзвітності системи державної влади і місцевого самоврядування для утвердження в Україні засад відкритого суспільства, Фундація приділяє особливу увагу підтримці відкритості та соціально-економічної ефективності роботи органів місцевої влади, розвитку системи суспільного контролю за владою та бюджетною політикою урядових і місцевих органів влади, використання коштів місцевих бюджетів з метою забезпечення сталого розвитку і задоволення потреб місцевих громад, ліквідації зловживань та корупції у сфері використання бюджетних коштів і об'єктів комунальної власності

З виданнями та діяльністю Фундації «Відкрите суспільство» можете ознайомитися на веб-сайті організації:

www.deputat.org.ua